

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši xedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za o z n a n i l a plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

U p r a v n i š t v u naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Tudi mi moramo priti na vrsto.

—o.— Gospod Pražák, voditelj pravosodnjega ministerstva, izdal je te dni naredbo, s katero ukazuje najvišjemu sodišču, naj v kazenskih rečeh, katere so se v prvi instanci razpravljale s češkim ali poljskim jezikom, razloke kasacijske razprave odpravlja na češkem ali poljskem jeziku. Pomenljiva ta naredba ima svoje zgodovino! V seji državnega zbora dne 20. marca t. l. oglašili so se bili češki, poljski in slovenski poslanci z interpelacijo o tem predmetu. Interpelantje so naglašali, da višesodnje razloke o kazenskih rečeh, katere so se v prvi instanci z nemškimi jezikom razpravljale, odpravljajo in določajo se sodnim dvorom prve instance na nemškem jeziku. Vprašali so tedaj ministra, ali mu je to znano in ali ga je volja ukreniti, da se bode pri javnih razpravah najvišjega sodišča praviloma tisti jezik uporabljal, na katerem je razprava tekla v prvi instanci in da se bodo z istim jezikom odpravljale tudi razloke najvišjega sodišča z razlogi vred. Vsled te interpelacije se je gospod baron Pražák obrnil do predsedstva najvišjega sodišča, da mu izreče svoje mnenje in to se je glasilo, da bi bilo proti uzakonjenju enakopravnosti vseh jezikov, ako bi se pri najvišem sodišču javne razprave vršile in sodbe izdajale tedaj tudi na češkem in poljskem jeziku, izključivši pa slovenski, hrvatski jezik itd.

Po vsem tem je sedaj na veliko nejevoljo nemške opozicije in v njej zlasti birokratov vzišel ministerski ukaz, da se najviše kazenske razloke odpravljati morajo s češkim ali poljskim jezikom, kakor hitro je jeden izmed teh jezikov uporabljal se v razpravi prve instance. Gospod baron Pražák je le deloma ustregel interpelaciji. Najnovejši ukaz govori le o razlokih o sodbah, ne veleva pa, da bi se tudi vsa kasacijska razprava vršila v jeziku prve instance, kar je zahtevala interpelacija, sklicavaje se na ustavno zagotovljeno enakopravnost in na ces. patent z dne 7. avgusta 1850. Ali če ne popolne enakopravnosti, uživali je bodo Čehi in Poljaki na podlagi novega ukaza znova vsaj ne kaj več pri najvišem sodišču. Dosegla sta ta dva naroda vsaj toliko, da bode odslej najvišji sodnji in kasacijski dvor svoje kazenske razloke

odpravljati na češčini in poljščini, kakor je že dosedaj sodebe v civilnih rečeh izdajal in odpošiljal spodnjim instancam v čeških in poljskem jeziku.

Mi Slovenci smo na glasu, da se ne zadovoljujemo s tisto mero enakopravnosti, katero naš narodni jezik tačas uživa v sodnih sobanah in aktih! Nič novega tedaj ni, ako danes zopet pravimo: „Tudi mi moramo priti na vrsto.“ Ne sklicujemo se na to, da se z ukazom gosp. barona Pražaka godi pravica tudi Čehom in Poljakom, sklicujemo se marveč na zakone, s katerimi je ista pot slovenskemu jeziku po sodnih instancah odkazana in odprta, kakor drugim jezikom v enakopravni Avstriji! Mi se čudimo, da slovenski državni poslanci, ki so podpisali interpelacijo dra. Zuckra in dra. Madejskega glede čeških in poljskih razlok pri najvišem sodišču niso ob enem vprašali ministra, zakaj se sodnim dvorom prve instance odpravljajo najviše razloke z nemškim jezikom, ako se je kazenska razprava izvršila bila pri prvi instanci na slovenskem jeziku, s slovensko razsodbo? Rečena interpelacija je šla nekoliko dalje, to je res, a bil je v njej „minus“, ki ga je minister „stante pede“ dovolil glede čeških in poljskih razlok. Kakšni zadržki so, da najviše sodišče ne bi moglo izdajati slovenskih razlok s slovenskimi razlogi vred, če tudi se kasacijska razprava vrši na nemškem jeziku? Kakor so se dosedaj pri najvišem sodišču civilnopravne razsodbe iz nemškega izvirnika prevajale na češki in poljski jezik in kakor se bode to vsled najnovejšega ukaza godilo za kazenske stvari, — jedno in drugo bi se moralo goditi tudi glede slovenskih aktov in bi se lahko godilo, ker bi za to bilo treba le nekaj malo slovensčine zmožnih uradnikov poklicati k najvišjemu Lahko preprečljivo pomankanje dveh ali treh uradnikov ne more biti resna ovira v veliki državi, ako velja s tem izvršiti jasno uzakonjeno enakopravnost in spolniti zahtevo jednega naroda.

Ali: „wozu in die Ferne schweifen . . . !“ V Gradcu je gospod Waser izdal pred leti ukaz, da se mora nadsodnja razloka utrakvistično intimovati v tistih slučajih, kjer se je razprava pred prvim sodnikom vršila v slovenskem jeziku in kadar je okrajni sodnik izdal svojo sodbo tudi v tem jeziku. Praksa se tega ukaza strogo drži in najbolji jurist, ki dobro zna ukaz primerjati z zakoni, stori

po višji volji, kajti — „vestigia terrent“. Stvar je torej taka, da dobimo na pritožbo proti pravosodnji slovenske razsodbi od nadsodišča intimat, ki je slovensko-nemški. Zanimivo, prav zelo zanimivo pa je tudi, da se slovenska nadsodnja razsodba ne napravi pri nadsodišču Graškemu, nego da le-to odpravi zgolj nemško razsodbo in prvemu sodniku doloži zgolj nemški odpravek z ukazom, da ga preloži na slovenski jezik. To je neznanski čudno s stališča pravnika, neznanski čudno s stališča poslovnega in čuden je položaj sodnika, ki je sedaj prelagatelj sodbe in razlogov, kateri čestokrat obsejajo po več pôl!

Morebiti so ta fakta, ki si jih iz lahko umljivih razlogov kritikovati ne upamo, morebiti so ta fakta, pravimo, storila naše zastopnike v državnem zboru tako pohlevne, da niso stvari naše zastopali glede na sodišče tretje instance, katera ni še urejena pri sodiščih druge instance v naših krajih. Če pa je težavno skakati, naj se tem bolj neutrudno hodi, naj naši zastopniki prično pretresati in reševati bližnja vprašanja! Glede sodnjega jezika ponavljamo staro načelo, da mora slovenska uloga ali slovenski akt rešen biti s slovenskim jezikom bodi v prvi, drugi ali tretji instanci in da slovenska stranka mora dobiti praviloma izviren odpravek razloke od tistega urada, kjer je razloka bila storjena. To je stališče zakonov in mnogih ministerskih naredeb in naša volja ostane, da to stališče prej ali slej tudi obvelja od najnižje do najviše instance!

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 12. aprila. [Izv. dop.]

—j—. „Res tiroliae“, ta naslov bi pač bila zaslužila današnja razprava državnega zbora, kajti sukala se je zgolj okolu določeb, tikajočih se tirolskih veleposestnikov in volilne pravice. Schmerlingova volilna geometrija tudi gorati Tirolski ni bila prizanesla. Boječ se prevelicega števila „klerikalnih“ poslancev ukrenila je namreč tako, da se je Tirolsko veleposestvo razkrojilo na dva volilna razreda. V prvem posedajo duhovni veleposestniki, drugi razred pa, kateremu je po volilnem zakonu za l. 1873 prisojena četvorica poslancev, obsega vse tirolske — plemenitaše, kateri plačujejo 50 gld. davka od svojih posestev. Veleposestvo

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Šest mesecev držala nas je trda zima v mrzlih svojih sponah. Pričenši sredi oktobra s trdovratnim dežjem, trajala je do male Velike noči, to je do „Bele nedelje“ in nam ves ta čas s preradodarno roko sipala mraza, megle in snega z raznimi posledicami v tolikem izobilju, da skoro ne vemo, koliko snegov da smo imeli. A prešla je huda zima kar čez noč, kakor zgodovinsko znamenite osebnice v Djakovem, divna Vesna stopa čez livade, puščajoč pod lahnimi svojimi koraki bujne cvetke, oznanjevalke mladega leta. Škrjanček dviga se gostoleč pod sinje nebo, na trgu prodaja se retkvice in zelena salata, v „Zvezdo“ nastavili so zopet toli prijetne in potrebne klopi, dame Ljubljanske pa prihajajo na šetališča v novih mantilih, z novimi solčniki, v novih opravah, toli lepih in okusnih, da se dotičnim šiviljam in prodajalcem kar srce v žepu smeje.

Pomlad je tu, priroda ustaja, z zelenjem se

preginja plan, vse vzbuja se, veselo raja, le človek je ko prej neslan, le človeka ne prevzame sveži mladoletni dih, razširjajoč se po jasnem toplem vzduhu. Človek sicer prelevi vnanost svojo, a pod novo pomladansko suknjo utriplje staro, zimsko sebično srce, človek je in ostane zagonetka, katere rešitev niti varna ni, kakor nas uči starodavne sfinge pretožna usoda.

Taka zagonetka je tudi dr. Sch. v Ljubljani, po svojem znamenji medicincev, učenec Eskulapov, po svojem javnem značenju pa vladni asistent. Dasi mu je izrek „Sutor ne ultra crepidam!“ prav na život prikrojen, znal je vender v svoji osebi združiti nasprotujoča si kontrasta: vladnega asistenta in člana konstitucionalnega društva. V zadregi sem, komu bi na tej pridobitvi srčneje čestital, dr. Schafferju, da je dobil takega soborilca pod prepereli svoj prapor, ali pa dr. Sch., da je kljub temu, da je vladni asistent, ali pa baš zato, bil vsprejet v napominano društvo. Kdo bi pa tudi mogel zoperstati, kadar čuje ostre filipike proti vladi, kadar dr. Schafferju iz sicer molčečih ust privre govor,

silen, kakor melinit, dolg, kakor trakulja in kadar neizprosni dr. Schrey vačne govoriti srpo in britko, kakor bi bajonete sadil? Vladni asistent sem ali tja, po njem je, „halb zog sie ihm, halb sank er hin“ in konstitucionalno društvo je za jednega člana bogatejšje, pridobitev, ki je tem važnejša, ker je zelo redka.

No, to ni jedina zagonetka, ima jih še mnogo v nemške kulture svetišču, kjer so izgredi na dnevnem redu. Ni še mnogo dnij tega, kar se je zopet pokazala nemške gospode gorostasne olikanost. Čitalniška služkinja šla je v kazinsko kavarno po čaj. Jedva ga je dobila in hotela odnesti, kar skoči kakor besen nadobuden nemčur nad njo in jej zbije vso posodo, da se razbije na kosce, kričeč pri tem: „Das slovenische Gesindel braucht keinen Čaj zu trinken!“

Fino omikani ta gospod ni prišel Bog vedi od kod, njegov oče znal je prej slovenski nego nemški, a kaj to dé, on je Nemec in spada mej tukajšnjo nemško inteligencijo, kakor kaže prej opisani junaški čin, ki pa ni sam in samecat, marveč ima še celo vrsto za seboj. Izmed mnogega gradiva v tem

torej, opirajoče se zgolj na osobno o kvalifikacijo volilcev, ne pa na „deželno desko“ ali na primerni gruntne davek! Čisto naravno, da se vsled te ureditve mej tirolskimi veleposestniki nahaja obilo taci volilcev, kateri so pač po svojih prednikih bili podedovali kak plemeniti predikat, toda ne potrebnih „penaz“, brez kojih dandanes tudi plemstvo nikakor ne imponuje več demokratični naši družbi. Taci plemenitašev je v izobilju zlasti na italijanskem južnem Tirolskem in vsled tega občutili so tirolski plemenitaši italijanske narodnosti posebno bridko ono določbo sedanjega volilnega reda, katera jih je primorala k volitvi hoditi v Inomost. Torej je baron Ciani že pred jednim letom bil nasvetoval, naj se za ta volilni razred določita dve volišči, jedno v Inomostu, drugo v Tridentu. Odsek za volilno reformo, kojemu se je bil izročil Ciani je v predlog, ga je v toliko predrugačil, da je z ozirom na pokrajine, ležeče na južni strani brenerskega prelaza še dodal tretje volišče v Bolzanu. Poročevalec odsekov, stari baron Ign. Giovanelli, utemeljil je spremembo sploh z večjo pripravnostjo take razvrstitve, katera bode volilcem prihranila dokaj časa in stroškov.

Kedo bi bil pač mislil, da bode taka malostna stvar prouzročila obširno debato, koja je izpolnila vso današnjo sejo ter se bode še vlekla v jutrajšnjo? Nič manj, nego pet tirolskih poslancev je danes govorilo o tej stvari, in čuda! vsak izmed njih pripadal je kakemu drugemu klubu. Najprej skušal je pobijati odsekov nasvet pristaš nemškega kluba, dr. Angerer ter je v silno dolgočasnem govoru zlasti razpravljaj znani kompromis mej tirolskimi konservativci in italijanskimi liberalci. Najbolj bi mu ugajalo, da se volilna kurija tirolskega veleposestva razdeli po narodnosti v dva samostojna oddelka. Dobro mu je posvetil Ciani, razpravljajoč zgodovino onega volilnega kompromisa ter dokazujoč, da so se Trentovci stoprav potem bili pogodili s konservativnimi nemškimi Tirolci, ko so liberalci bili razrušili svojo prejšnjo zvezo z italijanskimi veleposestniki ter odločno odbijali vsako novo pogajanje. Tobija Wildauer, svojega znamenja profesor modroslovja na vseučilišču v Inomostu in „orator coronatus“ — kajti za svoj govor, kojega je pred več nego 20 leti imel pri Frankobrodskem streljanju proti Metzu iz Darmstadta, prejel je bil red železne krone ter avstrijsko plemstvo — zabava potem poslušalce z govorom, polnim neprosto voljne komike. Sicer je možak jeden najpustejših brbljačev, kar jih le zmore avstrijski parlament, danes pa je s svojim nenaravnim pathosom, s prečudno gestikulacijo in obilnimi neprimernimi citati izvalil mnogo smeja mej poslanci; desničarji so bili dovolj hudomušni, da so ironično odobraval njegove govorniške kozle. Ubogi Tobija zibal se je v sladkih iluzijah, da so vsi ti „dobro-“ klici zares izraz odkrite in pristne pohvale in usedel se je na svoj sedež, ter ves zadovoljen s svojim uspehom samega sebe pohvalil s ponosnimi besedami; „Tobias, das hast du einmal gut gemacht!“ Polemizoval proti Wildauerju je najprej Zallinger (iz Liechtensteinovega kluba), najbolj ga pa je razrabljal poročevalec Giovanelli, dokazujoč, da je odsekov nasvet opravičen po praktičnih

oziru bodi posvečenih par vrst drugemu takemu junaku kazinskemu, ki je letos jedenkrat obžaloval, da nema mišnice (arzenika), da bi ž njo potresel vse, v Čitalnico namenjene sladčice. Lep par to! Lepa ilustracija duha, ki veje v nasprotjem nam ostrogu! Tu, modrijani „Wochenblattovi“, pogledjte se v zrcalo! da bodele znali, kje se nahaja „Verrohung“ in „Gefühlsrohheit“.

Nasproti tem izrodkam na socialnega življenja drevesu bodi tu mesta patrijarhalnemu dogodku, ki ga je nedavno pripovedoval nek župnik neki družbi. V skrajnem severo-zahodnem delu Kranjske, kjer gospodujeta cokla in raševina, na polji pa samo oves in krompir, pastiruje župnik, najstarejši v kronovini. Dolgo vrsto let je že ondu, privadil se je ovčic, ovčice pa njega in prav po domače se imajo, kar imajo na sreci, potožijo drug drugemu. Tako je nekoč gospod župnik v cerkvi začel svojim vernikom razlagati, da jih ima sicer zelo rad, a da to vender ne gre, da tako redko kdo umrje. Kdo bo še k vam prišel, ko ni nobene zasluzke? vprašal je svoje ovčice naposled. A zdajci oglasi se izmed množice star mož: Naj pa oni umrjô, saj so najstarejši v fari!

razlogih, da izira od — profesorja logike. Pri glasovanju vsprejme se odsekov načrt kot podstava generalne debate z glasovi desničarjev, Coroninjevcem in članov trentinskega kluba. — Nadrobna debata pričela in dognala se bode v jutrajšnji seji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. aprila.

Slabe finančne razmere napravljajo **ogerske** vladni velike skrbi. Treba bi bilo zagraditi in urejati reke, pa so državne blagajnice prazne. Posojila je le težko dobiti in le z jako neugodnimi pogoji. Do letos je židovski kapital rad podpiral ogersko vladu, a sedaj je drugače. Rothschild že ne mara nič več posojevati, zlasti za ogersko papirno rento nikjer več ne marajo. Negotovost v vnanji politiki hudo tlači tudi ogerske finance. Vlada se je nadejala, da bode dobila lepe dohodke od obdačenja spirita, a sedaj se že v obeh državnih polovicah močno agituje proti prevelikemu davku na žganje. Če bi predloga bila zavržena, prišla bode vladu v velike zadrege.

Vnanje države.

Razkol mej **srbsko** radikalno stranko je vedno večji. Nekateri so v klubu predlagali, da bi samo voljeni skupščinarji smeli biti klubovi člani, ne pa imenovani. Ta predlog bil je sicer odklonjen, pa ne baš z veliko večino. V odseku, ki pretresuje vladno predlogo o novem občinskem zakonu, imajo vladni nasprotniki večino. Vladno predlogo so toliko predelali, da je sedaj vladu neče skupščini predložiti. Kakih 60 radikalcev baje hoče že iz kluba izstopiti, ker ne odobravajo vladne prijenljive politike.

Ruski državni svet se je baje te dni posvetoval o nekem projektu, da bi za naprej prenehalo iztiranje v Sibirijo. Ta projekt se pa razteza le na one, ki bi imeli biti vsled sodniške razsodbe pregnani v Sibirijo, ne pa na one, katere pošljejo v Sibirijo administrativnim potom. Zlodeje, katere bi imeli poslati v Sibirijo, bodo zapirali od 3 do 6 let. Ta naredba pa ne bode veljala za zločince, kateri so obsojeni v Sibirijo k prisilnemu delu. — Minister bogočastja je odredil, da se bode odselej na šestorazrednih ženskih učiliščih v Rigi, Drptu in Holdingenu poučevala ruščina po 6 ur na teden. Poleg tega se bosta razlagala odselej v teh učiliščih zgodovina in zemljepis ruske države. Premenilo se bode tudi nekoliko učno osobje.

Ker je **turško** sodišče v Skadru že dvakrat oprostilo morilce jezuita Pastore, ukazala je vladu da je odpeljejo v Carigrad, kjer pridejo zopet pred sodišče. Turki bi bili radi morilce izpustili, a italijanski in avstrijski veleposlanik jako odločno zahtevata, da se kaznujejo.

Rumunska vladu se nadeja, da bode jeni pri volitvah dobila večino, kajti narod se bode do tedaj pomiril. Vladni nasprotniki bi pa radi takoj volitve, ker vedo, da ne bode lahko spodrinili vlade, če se naroda poloti zopet prejšnja ravnodušnost. Ko bi bile sedaj volitve, prišlo bi gotovo do velikih neredov, katere bi si skušali porabiti v svojo korist. Ker so z izgredu vrgli ministerstvo Bratianovo, nadejajo se, da bi tudi na ta način pomeli sedanjo vladu. — Zaradi izneverjenja zatoženi polkovnik Majkan obsojen je na 10 mesecev ječe in zgubi svoj čin. Kakor je znano, bil je Majkan dober prijatelj Bratianov in je baš njegovo sleparstvo mnogo pomaglo, da je propala liberalna vladu.

Na **Kreti** vladu vedno večja vznemirjenost. Mej narodom razširja se vest, da je sultan pripravljen privoliti, da se otok zjedini z Grško, samo mohamedanski Krečani ga še odgovarjajo. Po tem takem ni čudno, da so kristjani jako nevoljni na mohamedanske sorojake in se je torej bati, da ne bi prišlo do nemirov. Razburjenost je pa še to povečšala, da so mohamedanci poslali deputacijo v Carigrad.

Sam **francoski** ministerski predsednik spoznava, da s to zbornico vladati ne bode mogel. V kratkem hoče zahtevati od predsednika republike in senata, da se zbornica razpusti. Ko bi pa zbornice ne hoteli razpustiti, bode Floquet dal svojo ostavko.

Italijanski ministerski svet je že pretresal vprašanje, če bi ne bilo umestno popolnem ostaviti Massaua, ker bi je itak obdržati ne mogli, dokler si ne prisvoje sosednih abesinskih krajev, kar bi pa bilo jako težavno in negotovo.

V **angleške** spodnje zbornici začelo se je drugo branje zakona o razširjenju lokalne avtonomije. Pri generalnej debati izjavil je Stamford v imenu opozicije, da njeni vodje predloge sploh ne mislijo pobijati, samo v specialnej debati bodo predlagali nekoliko prememb.

Derviši napravili so ustajo v **Maroku**, ki se jako hitro širi. Ustaja baš sedaj, ko se je imela sniti maročanska konferenca v Madridu, je vsekako pomenljiva. Povod ustaji in podrobnosti še nam neso znane.

Dopisi.

Iz Ljubljane 13. aprila. [Izv. dop.] Letošnji redni občni zbor kranjskega odseka I. občnega uradniškega društva Avstro-Ogerske — isto tako letošnji redni občni zbor tukajšnega uradniškega hranilnega in posojilnega društva vršila sta se minulo nedeljo dopoldne v tukajšnji Schreinerjevi pivarni. Pri prvo omenjenem zboru udeležilo se je 45 družstvenikov. Predsedoval je c. kr. deželni šolski nadzornik g. Jakob Smolej.

Predsednik ob kratkem poročal o splošnem delovanju uradniškega društva Avstro-Ogerske. Temu poročilu posnemamo, da je društvu od leta 1864., ko se je ustanovilo, do minulega leta 1887. pristopilo 92.589 udov. Koncem leta 1887. zabeležilo je društvo število 52.547 efektivnih pogodb zavarovalnine za 52¹/₁₀ milj. gold. — kapitala in 276.126 gl. rente.

Denarni promet v letu 1887. dosegel je znamenito vsoto 9 milijonov gold. — Radi smrti izplačalo je upravnistvo društva v istem letu nič manj kakor 617.744 gld. in od ustanovitve do sedaj blizu 7³/₁₀ milj. gld. zavarovalnine. Navedene številke svedočijo dovolj ob uspešnem razvoju društva. Za blage namene uporabilo je društvo znamenite vsote. V minulem letu n. pr. izplačalo je 21.160 gld. v podporo družstvenikom.

Vsled novega zakona o „črni vojski“ v zadnjem letu nastalo je [pereče vprašanje, kako bi se dalo pravilno rešiti zavarovanje za slučaj vojne. To vprašanje doseglo je v obče zadovoljno rešitev.

Drugo dokaj znamenito vprašanje za c. kr. uradnike pa še vedno čaka rešitve. To vprašanje tiče se gmotnega stanja vdov in sirot uradniških.

Do sedaj postavno odmerjenjemirovnine za uradniške udove in preskrbovalnine za njih sirote nikakor ne ugaja sedanjim razmeram. Akopram se je v merodajnih krogih čestokrat poudarjalo, da je treba v tem oziru kaj ukreniti, vender vidimo dan danes to vprašanje še vedno na istem stališču, kakor je bilo v letu 1873., takrat ko je vladu izprevidela, da je uradniku treba povišanja njegove plače.

Uradniške društvo trudilo se je in se še trudi neprenehoma, da bi tudi ono v tem oziru kaj pripomoglo uradniškemu stanu. Da se vprašanje doselej ni rešilo ugodno, temu morajo pač nasprotovati drugi uzroki.

Predsednik potem nadaljuje poročilo o znamenitih dogodkih kranjskega odseka uradniškega društva v minulem letu in o delavnosti odborovi.

Kranjski odsek izgubil je leta 1887. prime-roma veliko število udov vsled smrti. V spomin blagih ranjeh ustanjejo zborniki.

Kranjski odsek urad. društva imel je koncem leta 1887. 422 udov. Tekom omenjenega leta odpadlo je 15 družstvenikov, a pristopilo jih je 24 udov. Na življenje zavarovanih bilo je 287, deležnih pri hranilnem in posojilnem društvu 133 z ozirom na tiste, kateri so bili tudi zavarovani, 235.

Zavarovalnih pogodb koncem leta 1887. bilo je 388 za 426.838 gld.; tekom leta 1887. odpadlo je 26.844 gld. zavarovalnine iz 27. pogodb. Pri-raslo pa je 32 pogodb z 41.366 gld.

Gospod predsednik poudarja na podlagi zaključka minulega leta, da društvo sicer polagoma, a vsekako istino napreduje. (Konec prih.)

Iz Celja dne 8. aprila. [Izv. dop.] Danes je bila pri tukajšnji c. kr. okrožni sodnji glavna obravnava zoper Janeza Pevca in Blaža Kovačiča zavorolj teškega telesnega poškodovanja in hudodelstva goljufije. Slučaj slednji:

Dne 25. aprila 1887. sta sedela Blaž Erjavec in Helena Požek z Janezom Pevcem iz Vobon v krčmi. Janez Pevce je odšel prvi blizu ob pol devetih zvečer, kmalu za njim druga dva.

Blaž Erjavec pravi, da ga je ob devetih na potu domu blizu Skazinega hrama napadel Janez Pevce in ga teško poškodoval. Tako tudi pričuje Helena Požek. Janez Pevce je tajil, pa je bil že meseca julija 1887 krivim spoznan teškega poškodovanja.

Čez nekaj dni prišel je k svojemu zagovorniku dr. Josipu Sernecu ter dejal, da je Blaž Kovačič prišel in mu sam obstal, da je on Erjavca pretepel tisto noč. Takoj se je uročila prošnja za ponovitev kazenske obravnave, katerej se je tudi ustreglo in Blaž Kovačič je bil dejan v zapor.

Blaž Kovačič je trdil, da je dne 25. aprila ob 10. zvečer prišel s Hrvatskega, in blizu ob jed-

Dalje v prilogi.

najstih idoč mimo Skazinega hrama slišal govoriti Erjavca s Heleno Požek. Ker je že dolgo nanj jezen bil, ga je pretepel, in še tisti večer domu prišedši to povedal nekemu Gačnerju.

Ker sta Erjavec in Helena Požek trdila, da sta dobro spoznala Pevca kot storilca, in da se je reč vršila ob 9. uri in ne ob najstih je c. kr. državno pravdnštvo še jedenkrat zatožilo Janeza Pevca zavoljo teškega telesnega poškodovanja in oba zaradi goljufije zavoljo krivega pričevanja.

Vsa ta stvar dobi večjo zanimivost le iz sledečega:

Mej pričami je bila pri glavni obravnavi zaslišana tudi neka Marija Kresnik. Ta je povedala, da je že trdno bila spala, da jo je prebudilo kričanje Helene Požek, ki je vpila na pomoč, „ravbarji“ pretepajo Erjavca. Priča si ni upala iz postelje iz strahu, vendar ko so kmalu potem bili vsi odšli, je nažgala žigico, gledala na uro, in videla, da se je stvar zgodila ob najstih zvečer. Ta priča je bila mej preiskavo dvakrat zaslišana, prvič pri c. kr. Šmarskem pristavu gospodu D., kateri je napravil slovenski zapisnik, (pri prvem zaslišanju ni bilo vprašana o času, kdaj jo je krik vzbudil,) drugokrat pa je bila zaslišana od c. kr. pristava S., kateri je zapisnik narekoval nemški, akoravno pa zaslišana ženska ne razumi niti besede nemški.

Vsled tega nemškega zapisnika pa je bila pred c. kr. pristavom S. odgovorila, da ona ne ve, o katerem času se je vršilo tisto kričanje blizu nje!

Predsednik prečita priči Mariji Kresnik, kar je pred g. S. govorila, in da da danes prav nasprotno trdi, da je na uro gledala in se prepričala, da se je stvar godila ob 11. uri. — Priča pa reče, da je čisto gotovo rekla gospodu S., da se je stvar godila ob 11. uri, da pa ne ve, kaj je g. S. dal zapisati v zapisnik, da se njej ni nič prečitelo.

Zdaj se je moral gospod S. sam poklicati kot priča. Ta je zopet trdil, da Mica Kresnik laže, in da mu je odločno odgovorila, da o času, kdaj se je stvar zgodila, nič ne ve. Tudi gospodu pristavu pove Mica Kresnik v lice, da mu je povedala da je žigico zapalila in videla, da je takrat ura kazala 11.!

Državni pravdnik je predlagal naj se ta priča takoj dene v zapor, ker je jedenkrat gotovo krivo pričala.

Zagovornik pa je djal:

Zopet je tukaj slučaj, iz katerega se vidi, kako nedostatno in nespametno je uradovanje v nemškem jeziku s čisto slovensko stranko. Postava jasno terja slovensko zapisovanje. Toliko naredeb je že prišlo od visokega c. kr. pravnega ministerstva in vendar se zopet in zopet greši proti postavam, ter se zapisniki narekavajo nemški. Najvažnejše pri zaslišanju je, da se naposled zapisnik stranki prečita od besede do besede. Če ga potem na vprašanje odobri, potem še le je stranka odgovorna za besede in jih je odobrila za svoje. Uradni dostavek na konci: „Vorgelesen richtig“, nikakor ni formalnost, to je najvažnejši del in jedini zanesljivi dokaz, da sta se sodnik in stranka popolnem razumela, — če to manjka, se pa ne ve nič. Sodnik je lahko preslišal, ko mu je priča govorila od ure i. dr., menda je ravno narekoval, ali mislil na kaj drugega, uboga stranka pa ne more, če se nemški narekuje, vedeti, kaj je dal sodnik zabeležiti in kaj ne.

Tepenje pa se je moralo vršiti ob 11. uri, ne pa že ob 9. uri, kajti neka druga priča, Juliana Rosencvet pravi, da je veterjala, ko je že tema bila, da je potem šla spat in da je Helena Požek, domov prišedši, jo prebudila iz trdnega spanja. Ker je 25. aprila dan že prav dolg, ni mogoče misliti, da bi Helena Požek, katera je hitro po tepeži prišla na čisto bližnji dom, že bila prišla ob 9. uri. Moralo je biti dosti pozneje, torej sta se morala Erjavec in Helena Požek za Skazinim hramom prav dolgo zamuditi — iz katerih uzrokov, nečem preiskavati...

Dokler ne bo uradovanje s slovenskimi strankami v slovenskem jeziku, nemamo Slovenci nobene zanesljivega sodstva, in se ne bo moglo zanašati se na sodnijske zapisnike niti na druge uradne akte. Slovenci ne smemo in ne bomo nehal pri toževati se in prositi, dokler nam sodnije ne dajo, kar jasne postave in ministerske naredbe zaukazujejo. Vsa zatožba se naslanja na to, da je Erjavec neki že bil pretepen ob 9. uri, da pa je Blaž Kovačič še le ob najstih prišel s Hrvaškega v dotični kraj. Priča ni bila v preiskavi po postavi zaslišana, danes pa se jej neče nič verjeti,

in vendar nikdo ne ve, če sta se preiskovalni sodnik in ona bila prav razumela, ali ne — itd.

C. kr. Celjsko sodišče je ukljub vsemu ob sodilo Janeza Pevca in Blaža Kovačiča v zmislu zatožbe, — vendar priče Mice Kresnik ni delo v zapor — ravno zavoljo tega ne, ker nemški zapisnik nema dokazilne moči o tem, kar je stranka govorila, in če je pri podpisu zapisnika vedela, kakšno izpovedbo da odobruje!

Iz Logaškega okraja 12. aprila. [Izv. dopis.] V zadnji številki „Kmetovalca“ beremo, da je veleslavna c. kr. deželna vlada ustregla prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske oziroma podružnice Logaške, naj dobé kmetovalci gozdnih sadik iz c. kr. osrednje gozdarske drevesnice zastonj ali pa vsaj po znižani ceni, ter naročila, naj se dá pol milijona teh sadik le proti povračilu neznatnih stroškov za izkopavanje in zavijanje.

To novico je tukajšnje prebivalstvo z radostjo vsprejelo. Želeti bi le bilo, ko bi se s pošiljateljico sadik posameznim občinam ne odlašalo, ker ravno sedaj ima ljudstvo največ prostega časa in tudi sadikam bi najbolj ugajalo, če se takoj, kadar mogoče posade, dokler je zemlja še dovolj vlažna in predno pride vročina.

Ugovarjati se mi znabiti utegne, da za pošiljatev sadik ni nobene sile, ker je po gorah še obilo snega, kar za nekatere kraje rad priznavam, vendar je pa velika večina izsekanih gozdov in družih goličav že davno brez snega in za te kraje naj bi se sadike že sedaj poslale.

Tudi bi bilo želiti, da bi sadike ne bile slabši in različne od onih, ki se dobivajo po navadni ceni in vsaj take velikosti in kakovosti, da bo vredno saditi jih, ker s samim številom in imenom kmetu ne bo pomagano in blagi namen veleslavne c. kr. deželne vlade podariti tolikošno število sadik gozdarstvu in sploh kmetijstvu v korist, ter troški in trud kmetovalcev ostal bi žalibog brezuspešen. — o.

Domače stvari.

— (Shod volilcev III. razreda) je jutri dne 15. t. m. dopoldne ob 11. uri v mestni dvorani. Ker se bodo na tem shodu predlagali in določili kandidatje za prihodnje dopolnilne volitve v mestni zbor, bilo bi želiti mnogo-brojne udeležbe.

— (Matica Slovenska) ima prihodnjo sredo, dne 18. aprila ob 4. uri popoldne v mestni dvorani svoj XXIII. redni veliki zbor. Na dnevnem redu so tudi dopolnilne volitve. Ker se posebna vabila običajno ne razpošiljajo in da se glasovi po nepotrebnem ne cepijo, nasvetujejo, kakor pri družih družbah, tudi pri „Matici“ nekateri družniki, katere odbornike je letos voliti; ti so gospodje: Bartel Anton, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; dr. Jarc Anton, prošt itd. v Ljubljani; Majciger Ivan, c. kr. gimn. profesor v Mariboru; Pleteršnik Maks, ces. kr. gimn. profesor v Ljubljani; dr. Jakob Sket, ces. kr. gimn. profesor v Celovci; Šuklje Franc, c. kr. gimn. profesor na Dunaji; Vilhar Ivan, posestnik v Ljubljani; Zupančič Vilibald, ces. kr. prof. v Ljubljani; dr. Zupanec Jarnej, c. kr. notar itd. v Ljubljani; Žolgar Mihael, c. kr. gimn. profesor v Celji. — Večina omenjenih je bila že dolgo vrsto let v društvenem odboru in je za društveni prospeh že obilo storila. Po § 12. društvenih pravil smejo izstopivši biti zopet voljeni. Želeti je, da ima „Matica“ odbornike izvedene v raznih strokah ter po raznih mestih. Pravico voliti imajo vsi udje, ustnovni in letni, da le podpiše vsak svoje ime na poseben list, ali njih več skupaj, ter se volilni listki pošljejo „odboru Matice Slovenske“ vsaj do 18. aprila pred zborovim sklepom.

— („Slovenca“) včerajšnja številka bila je konfiskovana zaradi članka „Francozje o Avstriji“

— (Vasi Stožice in Tomačevo ob Savi) sta v silni nevarnosti vsled poslednje povodnji. Vlada je torej odredila ogled na lici mesta, ki se bode vršil dne 16. aprila. Komisijon bode izrekel svoje mnenje, kako bi se dala odstraniti preteča nevarnost

— (Železniške postaje v Šiški) ne dovoli trgovinsko ministerstvo. Deželni odbor kranjski in trgovinska zbornica sta se namreč obrnila do trgovinskega ministra, da naj bi se napravila nova postaja Šiška pri Ljubljani zaradi tega, da bi vozni tarifi državne železnice veljali tudi mej Ljubljano

in Trstom. Državni železniški svet je sklenil, vladi najtopleje priporočati napravo te postaje. Glavno vodstvo državnih železnic pa se je izreklo proti novi postaji, ker itak sedanja postaja leži večinoma v občini Šiški in ker bi tudi tačas, ko bi se izpremenilo ime kolodvora, ne bi mogli veljati za Ljubljanski lokalni promet tarifi, ki so določeni za transit. Sicer pa je južna železnica za nekatere stvari, zlasti za les, bombaž in tobačne odpadke dovolila nižje tarife na progi Ljubljana-Trst že 1887 leta, ko se je odprla proga nova Herpelje-Trst.

— (Iz Litije) prišla je danes v Ljubljano deputacija k deželnemu odboru zaradi preložitve ceste čez Bagenšperk. V deputaciji so bili gg: Litijanski župan I. Mešek, Šmartinski župan Ig. Zore, graščinski oskrbnik Polan, graščak Fr. Hren, posestnik in trgovec Wakonigg, poštar L. Treo in posestnik Jaklič iz Šmartina. Načrti za novo cesto so že vsi izdelani in drugi teden pride deželni inženjer g. Hrasky na lice mesta. Izvestno se bode nova cesta kmalu začela delati, kar bode za ves kraj tem važneje, ker je mnogo v Zagorji odpuščenih delavcev brez dela in živeža.

— (Osepnice.) V zadnjih 24 urah za osepnici zbolel: Nobeden. Ozdravela: 1 ženska. Umrl: Nobeden. Ostane še bolnih 9 moških, 4 ženske in 9 otrok. Skupaj 22 oseb.

— (Za dijaško kuhinjo v Celji) nabral je gosp. Anton Fabiani, trgovec v Sevnici, 30 gld. 50 kr. K tej vsoti dal je sam 6 gld., 5 gld. gosp. Kunstič ostali znesek pa drugi dobrotniki.

— (Premogokope iz Zagorja,) kateri bodo odpravljeni vsled ponebanja dela v Zagorskih premogovih jamah, mora najeti Graško-Kefiaška železnica v svoje premogove jame v Keflahu. Južna železnica bode namreč jemala 40.000 ton za 1888 l. in po 90.000 ton več za leti 1889 in 1890 od Kefiaške družbe, katera se je pa morala obvezati, da bode najela 150 do 160 delavcev, ki so dozdej delali v Zagorji.

— (Posojilnico) snujejo v Šebreglah. V osnovni odbor so izvoljeni gg. Harmelj, župan Rejec, podžupan Rejec, Lapanje in A. Močnik.

— (Medveda,) 120 cm dolgega in 102 kg teškega, ustrelil je dne 12. t. m. žandarski stráževodja Podmenik pod Mrzavcem. Ustrelil je trikrat vanj. Jedno kroglo dobil je medved v glavo, drugo v stegno, tretjo v trebuh. Ustreljenega medveda peljali so v Gorico.

— (Razpisanih) je več mest davkarskih nadzornikov na Kranjskem. Prošnje v 14 dneh.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 13. aprila. Včeraj je papež maševal v sv. Petra cerkvi. Prisotni so bili češki, poljski, hrvatski, slovenski in francoski romarji, vsega vkupe nad 20.000 ljudij. Romarji napravili so sv. očetu velikansko ovacijo in mogočno so odmevali klici: „Slava! Živio!“ Po maši podelil je papež romarjem svoj apostolski blagoslov. Po cerkvenem opravilu priredili so v predvorji vladiki Strossmayerju ne samo slovenski in slovanski, ampak tudi vsi drugi romarji veliko ovacijo. Pozdrav bil je naudušen in nepopisen in Italijani so radovedno povpraševali, kdo pač more biti, ki mu velja taka ovacija.

Šopronj 13. aprila. Včeraj zvečer ob 8¼ ure zopet močen potres. V zelo močno obiskanem gledališči polastil se dam velik strah. Mnogo jih je ostavilo gledališče v strahu, da bi utegnili nastati splošna panika. Predstava vršila se je do konca.

Dunaj 14. aprila. Cesarjevič odpeljal se po noči na Ogersko nadzorovat vojake. — Brambeni odsek bode v ponedeljek razpravljaj novelo o brambenem zakonu.

Szegedin 14. aprila. Povodenj preti Felegyhazi.

Pariz 14. aprila. Volilni shod v Cateau odklonil kandidaturo Boulangerjevo.

London 14. aprila. Gorenja zbornica zavrgla brez glasovanja zakon, po katerem bi ženske imele volilno pravico.

Masava 14. aprila. Prvi v Italijo se vračajoči oddelki ukrcali so se včeraj.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192-273)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

12. aprila:

Pri **Stonu**: Müller, Hochsinger z Dunaja. — Gerjer Trifkovič iz Novega sada. — Lenenberg iz Čakovca.
Pri **Maliči**: Hibsch, Girner, Kirschbaur, Hochmuth z Dunaja. — Bakalčič iz Reke. — Baron Taufferer iz Višnje gore.
Pri **avstrijskem cesarji**: Pfeiffer iz Trsta.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. aprila	7. zjutraj	733.5 mm.	5.2° C	sl. szh.	d. jas.	
	2. popol.	732.3 mm.	11.2° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	734.9 mm.	5.0° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura 7.1°, za 2.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 14. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	78.35	—	78.45
Srebrna renta	80.70	—	80.75
Zlata renta	110.70	—	110.65
5% marcna renta	93.05	—	93.10
Akcije narodne banke	86.50	—	86.40
Kreditne akcije	270.30	—	270.75
London	126.85	—	126.85
Napol.	10.04	—	10.04
C. kr. cekini	5.97	—	5.96
Nemške marke	62.32 1/2	—	62.27 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld.	50 kr
Državne srečke iz l. 1864	100	166	—
Ogerska zlata renta 4 1/2%	97	—	45
Ogerska papirna renta 5%	5	—	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	127	—	20
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	—	80
Kreditne srečke	100 gld.	181	50
Radolfove srečke	10	—	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	103
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	213	—	75

Št. 6389.

(281-1)

Razglas.

Iz raznih ozirov prepovedana je vožnja na biciklih in podobnih strojih po vseh ozkih ulicah Ljubljanskega mesta, n. pr. po Špitalskih, Gledaliških, Šelenburgovih in jednacij ulicah; po drugih ulicah, po cestah in trgih dovoljeno je le počasi voziti se z omenjenimi pripravami.

Prestopke te odredbe bode mestni magistrat kaznoval z globami do 20 gld., ali kadar bi se globa od prestopnika ne mogla izterjati, z zaporom po jeden dan za vsakih pet goldinarjev.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dné 10. aprila 1888.

Bolezni želodca,

*** črev, jeter in žolča, ***
ozdravi **Lippmann-ov Karlsbadski** šumeči prašek po 3 do 4 tedenski rabi, pri nenavadnem nakupljenju tolske ali napravljenji kisline po 4 do 6 tedenske rabi. Raba zdravniško priporočena. — Dobiva se v škatljicah po 60 kr. in 2 gld. v lekarnah. (635-7)

Tekoče zlato, srebro

za pozlačenje in posrebljenje okvirov zrcal in podob. lesa, kovin, stekla, porcelana, papirja in drugih stvari. — **Krasno in trajno.** — Poraba za slednjega jako priprosta. Cena steklenici s copičem 1 gld., 6 steklenic 5 gld. Proti gotovemu plačilu ali povzetju ga prodaja (218-10)

L. FEITH ml. v Brnu (Moravsko).

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani,

zastopnik **Ganz & Co.** v Eudimpešti, preskrbljuje dobroznane **trdolitne valjarne** (Hartguss Walzenstühle), cilindre, škrbee (Aufzüge), vse aparate, transmisije in priprave za mline. Narisi in načrti napravljajo se po najnovejših skušnjah. Specializeta: **Vsakovrstne žage in stroji za obdelovanje lesa.** Preskrbuje hitro idočje parne stroje in varnostne parne kotle. Tudi napravljajo **plinov motorje.** Zastopstvo **Langen & Wolf** na Dunaji.

Indiciranje parnih strojev, njih predelovanje z jamstvom, da se privaruje pri kurilu.

(836-23)

DR. A. ROBLEK,

mestni fizik,
stanuje

na sv. Petra cesti št. 2
v Ikarja Mayer-ja hiši.

Ordinira od 8.—9. ure dopoldne
in od 3.—4. ure popoldne.

Za uboge oseznačno. (280-1)

Najnovejši in najelegantnejši

Največja izber. **dežniki in solčniki,** Najnižje cene.

ravno tako tudi

blago za dežnike in solčnike

prodaja (159-6)

BONIFACIO AGHINA,

tovarna dežnikov in solčnikov,

v Schellenburgovih ulicah h. št. 4

— Točno se izvršujejo vse poprave.

Delajo se tudi kostumski solčniki in dežniki.

Semena.

Velikansko peso, nemško in domačo deteljo, raznovrstne trave in sočivja

prodaja po najnižji ceni in zanesljivo kaljiva

PETER LASSNIK

v Ljubljani.

— Poštna naročila se proti poštnemu povzetju hitro razpošiljajo. (163-7)

Najstarejše domače zdravilo je

„**konec. cvet za ude**“,

povsod znan pod imenom (830-20)

Klosterneuburški fluid za protin,

Preiskan v kemičnih laboratorijih za zdravstvenopolicijske preiskave in je prodaja zavarovana z varstveno znamko.

Cena 1/2 flao. 50 kr., veliki flao. 1 gld.

Razpošilja **lekar A. HOFFMANN**, Klosterneuburg.

Za zavijanje in vožni list je plačati pri poštnih pošiljkih 15 kr. posebe. — **Pristnega ima v Ljubljani lekar J. Swoboda; v Rudolfovi lekar Ferd. Statke.**

Vožne karte in vožni listi

za Ameriko.

Kraljevo belgijski poštni parniki

„**Red Star Line**“ iz Antwerpena naravnost v New York in Philadelphia.

Koncesionirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnita daje jako rado:

koncesionirano zastopstvo

na Dunaji, IV., Weyringergasse 17:

Ludovik Wielich,

ali

Ivan Kosar, gostilničar pri „Bavarskem dvoru“ v Ljubljani, P. Jaklitsch v Kočevju, Josip Strasser v Imomestu. (175-6)

VIZITNICE

priporoča

„**Narodna Tiskarna**“

po nizkej ceni.

Seigel-ove čistilne kroglice.

Najboljše sredstvo proti zabasanju in otrpnenju jeter. (855-6)

Te kroglice ne shušajo — kakor mnoga druga zdravila — stanja bolnikov, dokler se boljši ne čuti. Njihov upliv je, če tudi mil, vendar popoln in brez neprijetnih nasledkov, kakor slabosti, ščepanja po trebuhu itd. itd. — Seigel-ove čistilne kroglice so najboljše sredstvo, ki se je kedaj izumilo. Očistijo čreva vseh dražečih tvarin in pustijo drob v zdravem stanju. Najboljše nahajajoče se sredstvo proti uničevalkama našega življenja — neprebavljivosti in otrplosti jeter. — Te kroglice obvarujejo pred mrzlico in vsakovrstnimi boleznimi, ker odstranijo iz črev vse strupene tvarine. Kroglice uplivajo hitro in vendar lahko, ne napravljajo bolečin. — Če imaš hud nehad ali ti preti mrzlica, te boli glava čutiš bolečine v hrčtu in članah, odpravile ti bodo Seigel-ove čistilne kroglice nahod in pregaale mrzlico. — Obložen jezik s slanin okusom napravljajo škodljive snovi v želodci. Nekaj doz Seigel-ovih kroglic bode očistilo želodec, odstranilo slab okus in zopet povrnilo slast do jedi, in s tem vrne se hkratu zdravje. — Večkrat prouzročijo polstrohljena živila bljuvanje, slabosti in drisko. Če se čreva s Seigel-ovimi čistilnimi kroglicami očistijo lačih nesnag, mirejo neprijetni učinki in zdravje se povrne. — Seigel-ove čistilne kroglice varujejo pred nasledki nezmerne uživanja jedi in pijač — če se uživajo, predno gremo spat — ne da bi kaj motile spanje. — Cena škatljice Seigel-ovih čistilnih kroglic je 50 kr. — Dobivajo se le v podolgašt h škatljicah v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

V Riedlingsdorfu pri Pinkafeldu, dné 5. oktobra 1887.

Velčastiti gospod! Zares je čudno, kako upliva „Shakerjev ekstrakt“. Izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo. Pošljite mi hitro 1 steklenico izvlečka in 1 škatljico pil po povzetju. **Josip Schranz.**

V Sternhofu pri Čiški-Tribavi, dné 7. oktobra 1885.

Velčastiti gospod! Meni poslani „Shakerjev ekstrakt“ sem že porabil ter se preveril, kako je dober — gotovo ni nobena sleparija — kajti jako pomagal je proti moji že zastarani živčni bolezni. Pošljite mi z obratno pošto še jedno steklenico. Z veseloštopovanjem

Alotzij Kaplan, hišnik.

Lastnik „Shakerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je **A. J. White, Limited London, 35 Faringdon Road E. C.**

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima **Ivan Nep. Haran**, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromerizu (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Javna prostovoljna dražba hoj.

Iz lastnih gozdov prodam **2000 hoj**, od 40 cm. debeline naprej Kdor jih želi kupiti, si jih lahko preje ogleda. Hoje bodo **29. aprila t. l.** ob 3. uri popoldne na javni dražbi prodane na **Vrhniki.**

(279-1)

Ivan Tomšič.

Umetne (152-14)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradekega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

Kovčage in torbice

(Koffer und Taschen)

vsake vrste in velikosti, jako lepe in solidno izdelane, za civiliste in vojake, po najnižji ceni. — Za trgovce na debelo najnižje cene. — Naročbe se točno izvrše. — Na pismena vprašanja z dežele i. t. d. se najhitreje odgovarja. (136-3)

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

A. Košir.

Prodajalnica: V Kolodvorskih ulicah št. 21.

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.

Jedina in največja kristijanska krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna ter

narejene obleke.

Cela obleka	za gospode od gld.	8.—naprej.
Salonska	"	20.—
Pomlađanska suknja	"	7.50
Hlače	"	1.80
Cela obleka za dečke	"	1.50

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštini ceni. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Učenca,

ki je dovršil ljudsko šolo z dobrim uspehom, vsprejme
tako prodajalnice z mešanim blagom Fride-
rika Homana v Radovljici. (274-2)

Lepa lahka konjiča, jeden rujave,
drugi sive barve, elegantna kočija
s popolno upravo in pa lahke sanke,

vse skoraj novo,

proda se po prav ugodnej ceni.

Podrobno poizve se v c. kr. notarske pisarni
v Radovljici. (266-3)

Največja
prihranjenost v
gospodinjstvu.

V prodajalnicah koloni-
jalnega blaga in delika-
tes ter droguerijah

se dobiva

Bouillon-Extract

Maggi's

Marke: Extractum Purum, Aux Fines Herbes und
Trüffel-Würze.

Fine moke za juho iz sočivja.

Napravljane pod varstvom c. kr. avstrijskega obrtnega
nadzorstva in švicarske običajne družbe.

• Srednja zaloga: Wien, I., Jasomirgottstrasse 6. •

Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig
& Weber. — V Zagorju: R. E. Micheli, Ivan Müll-
ler, Rudniška bratovska skladišča. — V Ljubli-
ni: Ivan Waggonik. (902-21)

Najvišja
odlikovanja in
zlate kolajne.

Daje
najedenkrat,
ne da bi se
kaj
pridejalo,
izvrstno
mesno juho.

Ko
se dobiva
disava za jed
nepresegljivo
zaradi
dobrega ukusa
in
nizke cene.

Zobozdravnik AVGUST SCHWEIGER,

Hôtel „Stadt Wien“, „pri Maliči“,
ordinira (211-5)
od 9. ure do 1/2 1. ure dopoldne,
„2. „ 5. „ popoldne.
Ob nedeljah od 1/2 10. do 1. ure popoldne.

ANA MERJEŠIČ
pere in prenareja slamnike
po novih modah (230-3)
na Sv. Petra cesti h. št. 13.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje
na deželi!

Pivo v steklenicah,
ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in
močno pivo (dvojak)
iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in
50 steklenic.

A. MAYER-jeva
zaloga v Ljubljani. (243-3)

Hiša z malim vrtom

v Kranji se prodaja.

Natančneje pove iz prijaznosti gospa M. Marenčič,
trgovka v Kranji. (268-3)

Naznanilo. Dobro istrijsko vino

na drobno in na debelo prodaja se

v hiši št. 17 v Florijanskih ulicah.

Liter po 26 kr., 28 kr. in 32 kr.

Za pošteno postrežbo je skrbjeno in priporoča se
Isterski hram. (244-6)

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačo sredstvo
proti kurjim ošesom, žuljem, tako ime-
novani trdeji koži na podplatih in petah
proti bradavicam in vsem drugim trdim
izraslom kože. — Uspeh zagotovljen. —
Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl.
Trnkoczy; v Rudolfovem D. Rizolli; v Celovci
A. Egger, W. Thurnwald, P. Birnbacher; v Brezjah
A. Aichinger; v Beljaku F. Scholz; v Wolfs-
bergu A. Huth.

Pristen samo, če ima navod in obliž varstveno
znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi
in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter)
za turiste“. (95-7)

Sezija od 1. aprila do konca oktobra.

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvaškem,

oddaljene 1 uro od postaje Zagorjanske
železnice Zuro-Krapinske toplice.
Do 1. junija in od 1. septembra stanovitina
za 25% znižana. (278-1)

Močne akrototerme, imajoče 30° do 35° R.
gorkote. Imajo eminentno zdravilno moč
za protin, trganje po udih in člen-
kih, udotrp. ischiado, neuralgijo,
kožne bolezni in rane, kronično
Brightijevo bolezen itd. Veliki basini,
separatne kopeli in kopeli v banjah. Potil-
nice, zdravljenje z gnetjem telesa (massage),
električno zdravljenje. Vse moderne ugod-
nosti. Nizke cene. Zdravnik dr. Josip
Weingerl. (278-1)

FRAN CHRISTOPH-ov (272-1)
svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jedinstvenega rabljenja se posebno pripo-
roča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah

Dobiva se v Ljubljani pri **IVANU**
LUCKMANN-u; — v Celovci pri
IGNACIJU TSCHAUER-ju.

izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja
je gotovo
zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno po-
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje od-
visno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
katero je urejeno tako, da daje priložnost vsakemu udeleževati se
njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača
po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar
doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarov-
ancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljuje ima **vzajemno zava-
rovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kakcega posebn-
nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje
zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno (233-6)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Pristno rudeče križno domače mazilo

je najneobhodnejše sredstvo, da se hitro ozdravi ulesi, opekline, gno-
jenje in rane, če se kdo opraska ali ureže itd. in čudovito upliva
vsled svoje sestave, hitro ozdravi ter v najkrajšem času vso nesnago potegne
iz rane in jo dobro ozdravi. — Prodaja se po 60 kr. pušica v Ljubljani
v lekarni „pri zlatem jelenu“. (269-1)

J. & S. KESSLER v BRNU,
Ferdinandove ulice št. 7 sn.,
pošiljati proti poštnemu povzetju: (130-7)

Moške srajce, bele in barvaste, komad 1a. gld. 1.80, 11a. gld. 1.20.	Letno grebenasto blago za moške obleke, najmodnejši dessins, 6-5 metrov gld. 3.-.
Delovske srajce iz dobrega oksforda, — 3 komadi gld. 2.-.	Ženske srajce iz šifona, vezane, — 3 komadi gld. 2.50.
Moške gače iz barhanta ali platna, 3 pari 1a. gld. 2.50, 11a. gld. 1.80.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobci, — 6 komadov gld. 3.25.
Suknene kape za moške in dečke, — 6 komadov gld. 1.20.	Ponočni korseti iz šifona, bogato okinčani, — 3 komadi gld. 1.80.
Moške kratke nogovice, bele ali barvaste, pletene, — 6 parov gld. 1.10.	Spodnja krila iz surovega platna, šifona in rouges a, — 3 komadi gld. 3.-.
Pot sesajoče kratke nogovice, iz svilnatoga finiša, — 12 parov gld. 1.20.	Ženski predpasniki iz oksforda, kretova ali surovega platna, 6 komadov gld. 1.60.
Popotni plašči, 3-50 metra dolgi, 2-60 metra široki, — komad gld. 4.50.	Ženske nogovice pletene, — bele in barvaste, — 6 parov gld. 1.50.
Blago za moško obleko, modno, 3-10 metra, 1a. gld. 5.50, 11a. gld. 3.75.	Ženske nogovice sesajoče pot, iz svilnatoga finiša, 6 ko- madov gld. 1.20.
Blago za ogrtače, fino, najmodnejše barve, — 2-10 metra gld. 6.-.	Mohairski glavni robci v vseh barvah, — 3 komadi gld. 1.20.
Normalne srajce in hlače iz fine volne, Jäger-jeva sistema, — komad gld. 3.50.	Foilski glavni robci, lepi dessins, — 6 komadov gld. 1.20.
Reformsko normalno perilo (sesajoče pot, srajca ali hlače, po gld. 2.-.	Letni Jersey-jopiči dek gld. 2.50, v vseh barvah, komad gla- d. 4.-.
Gumijevo perilo, 2 para manšet, 2 stojala in 2 zavijana ovratnika, gld. 2.50.	Žepni ropci z barvastimi kraji, dvajsetstorična za go- spode gld. 1.20, za dame gld. 1.-.

Uzorci
zastonj in franko.

Za čas stavbe

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni
okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in evice, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224—4)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Najceneje perilo

ima samo

FERD. BILINA & KASCH

v Ljubljani, Židovske ulice št. 1,

Zaloga

pristnega ameriškega nepremočljivega

Hyatt- (Celluloid-) perila,

katero lahko vsak sam osnaži.

Stoječ ovratnik za dame velja	10 kr.
" fasonih velja " dečke in gospode v modernih	20 "
Zavihan ovratnik v modernej fasoni velja	30 "
Par manšet za dečke v modernej fasoni velja	40 "
" fasonih velja " dame in gospode v vseh modernih	50 "
Vojaški in duhovniški ovratniki po različnih cenah	6 "
Kos Hyatt-mila velja	6 "

Svarilo

pred nedavno pojavljajočim se jako dvomljivim ponaredbam našega pristnega ameriškega nepremočljivega

Hyatt-perila,

kajti nima pred vsem lepega svita, ki je lasten našim izdelkom, ter se zategadel hitro mažejo, nimajo čiste bele barve in če se nekaj časa nosijo, postanejo rumene in trde.

Priporočamo po najnižjih cenah naše zaklopne gumbe za ovratnike in manšete najnovejše in v največji izbi.

Ovratniki in manšete iz šifona po najnovejših fasonih. Velika izber najnovejših kravat za gospode iz svile po 16 kr. in više. (240—4)

Igle za kravate, najnovejše. Velika zaloga najnovejših modnih palto po 10 kr. in više.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Pred velikimi izgubami

obvaruje lastnino

proti ognju in ulomu varna blagajnica,

ki je izvestno najboljše in najneobhodnejše shranjevališče denarjev, vrednostnih papirjev, dragocenosti i. t. d.

Marsikatero lepo premoženje bilo je zgubljeno za zmirom po požaru ali vsled tatvine za pravega lastnika, ker zaradi nemodre štedljivosti ni hotel kupiti blagajnice ali je pa to vedno odlašal.

Velečastito p. n. občinstvo vabim torej, da se hitro obilno posluži moje bogate zaloge raznih

blagajnic.

Z velespoštovanjem

(276—1)

FRAN DETTER

v Ljubljani, nasproti železnemu mostu.

Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom,

upliva s čudovito silo ter prežene hitro in gotovo vse mrčese, da od njih ne ostane niti sledu.

Popolnem uniči stenice in bolhe.

Temeljito prežene šurke in njih zalego iz kuhinj.

Prežene takoj mole.

Hitro nas osvobodí sitnih muh.

Varuje domače živali in rastline mrčesov in zaradi njih nastalih bolezni.

Popolnem prežene uši na glavi itd.

Pazi naj se dobro: Kar se v samem papirju prodaja, ni prava Zacherlova specialiteta.

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v glavni zalogi: J. ZACHERL, Dunaj, I., Goldschmiedgasse 2.

Ljubljana:	Mihael Kastner.	Vel. Lašče:	J. N. Justin.
"	Viktor Schiffer.	Krsko:	Fran Zesser.
"	Jan. Luckmann.	Idrija:	Fran Kos.
"	Peter Lassnik.	Kranj:	Fran Dolenc.
"	H. L. Wencel.	"	K. Šavnik, lekar.
"	Schussnig & Weber.	"	W. Killer.
"	C. Karinger.	Lož:	Fran Kovač.
"	Ivan Perdan.	Kostanjevica:	Alojzij Gotsch.
"	Josip Terdina.	Trzin:	Friderik Raitharek.
"	Gustav Treo.	Gor. Logatec:	O. Hladnik.
"	Ubaldo pl. Trnkoczy.	Radovljica:	A. Rohlek.
"	Aug. Spoljarič.	Rudolfovo:	Dom. Rizzoli, lekar.
"	J. Klauer.	Zagorje:	J. Schink.
Borovnica:	Fran Verbič.	Travnik:	Fran Kovacs.

Elegantne dežnike in solnčnike

v velikej izbi po čudovito nizkih cenah

priporoča

na Mestnem trgu št. 15. **L. MIKUSCH**, na Mestnem trgu št. 15.

izdelovatelj dežnikov in solnčnikov.

Dežniki in solnčniki se dobro in po ceni prevlači in popravljajo, naročbe od zunaj na posamezne dežnike in solnčnike se točno proti povzetju izvrše. (205—5)

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolaganje.